

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Projektipäällikkö Tiina Silander
Lukiouudistuksen seurantaryhmä
Lukiouudistuksen yksikkö
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Kuvataideopettajat ry

Koulujen Musiikinopettajat ry

TAIDEAINEIDEN LUKIODIPLOMIT OSAKSI YLIOPPILASKOETTA - TAIDEAINEIDEN ASEMAA VAHVISTETTAVA OSANA LUKION YLEISSIVISTYSTÄ

Kuvataideopettajat ry ja Koulujen musiikinopettajat ry ovat tiiviisti seuranneet opetus- ja kulttuuriministeriön #uusilukio –uudistusta, ylioppilastutkinnon uudistamista sekä korkeakoulujen opiskelijavalintojen kehittämistä.

Opettajajärjestöinä olemme toiveikkaita, että uudistukset tunnistavat taideaineiden sisäsyntyisen ja keskeisen roolin luovuuden, keksimisen, yhteistoiminnan, esiintymisen, ei-kielellisten tekstien tulkinnan oppimisessa ja osana sivistyneen ihmisen kompetenssia. Rohkenemme uskoa, että taideaineet vihdoin nostetaan ennakkoluulottomasti tasa-arvoiseen asemaan muiden lukiossa opettävien oppiaineiden rinnalle niin, että ne ovat osa ylioppilastutkintoa.

Kehittämistyön tueksi tuomme esiin seuraavat yhteiset näkemyksemme:

Yleissivistävä lukio: kaikille yhteiset opinnot ja valinnaisuus

Lukiota tulee kehittää entistä määrätietoisemmin yleissivistävänä. Yleissivistävyys toteutuu kun kaikissa lukiossa opiskeltavissa oppiaineissa on jatkossa riittävästi kaikille pakollisia opintoja, myös taideaineita. Kaikkien oppiaineiden riittävän laajat perustiedot ja -taidot sekä niiden soveltamisen kyky ovat edellytys myös oppiainerajoja ylittävien teemaopintojen mielekkäälle toteutumiselle. Lukio-opintojen valinnaisuuden tulee olla opiskelijan maailmankuvaa laajentavaa eikä rajoittavaa. Riittävät yhteiset opinnot takaavat myös opiskelijoiden tasavertaiset mahdollisuudet hakea jatko-opintoihin asuinpaikasta tai lukiosta riippumatta.

- Kaikkien lukiossa opiskeltävien aineiden osaaminen tulee voida osoittaa osana ylioppilastutkintoa
- Uudistusten tulee taata opiskelijan oikeus ja mahdollisuus valita itseään kiinnostavat kurssit ja niiden myötä varmistaa jatko-opintomahdollisuudet alalla kuin alalla.

Lukiodiplomit: Taideaineiden näytön kehittäminen osaksi yo-tutkintoa

Taide- ja taitoaineiden lukiodiplomien suorittamisen mahdollisuus on kirjattu voimassaolevan lukion opetussuunnitelman perusteisiin. Jotta diplomien suorittaminen olisi aidosti mahdollista, pitää taideaineiden kursseja pystyä opiskelemaan riittävä määrä jokaisessa suomalaisessa lukiossa.

- Taideaineiden lukiodiplomia tulee kehittää ja vahvistaa siten, että ne uudistuksen päätteeksi ovat ylioppilaskirjoituksissa kirjoitettävien aineiden kanssa tasavertainen tapa osoittaa tietoa, taitoa ja osaamista.

Ylioppilaskokeeseen laajemmat kokonaisuudet

YO-kokeita tulee kehittää siihen suuntaan, että ne tukevat laajaa yleissivistystä eivätkä ohjaa opiskelijaa

valmistautumaan vain kokeeseen tai valitsemaan opintoja jatko-opintojen optimoinnin näkökulmasta. Kokeiden monipuolistaminen on keino saavuttaa lukio-uudistuksessa tavoiteltu monialaisuus ja temaattinen työskentely. Taideaineiden opiskelun tarjoama tieto, kulttuurinen pääoma ja osaaminen sekä oppilaiden kyky soveltaa ja tuottaa uusia sisältöjä taiteen keinoin ovat keskeisiä tulevaisuuden taitoja. Nämä osaaminen opiskelijan tulee voida osoittaa ja hyödyntää myös jatko-opintoihin hakeutumiseen vaikuttavalla tavalla.

- Kokeet tulee laatia koskemaan laajempia kokonaisuuksia, jolloin kokeet mittaavat paremmin tiedon soveltamisen, luetun ymmärtämisen ja laajojen kokonaisuuksien taitoja. Temaattisen aineiston upottaminen eri oppiaineiden kokeisiin ei ole riittävä ratkaisu
- Vähimmäisvaatimus on, että jos jonkin oppiaineen yo-kokeessa on taideaineiden sisältöihin liittyvää aineistoa, on tehtävien suunnittelussa ja arvioinnissa mukana ko. oppiaineen asiantuntija.

Muulla suoritettujen opintojen hyväksi lukeminen taideaineissa

Lukion opetussuunnitelman mukaiset taideaineiden kurssit ovat sisällöltään hyvin monipuolisia, osaksi sen vuoksi, että kurssimäärät ovat hyvin pienet. Monipuolisten kurssisisältöjen vuoksi taideaineiden kurssien hyväksi lukeminen muualla suoritettujen opintojen perusteella ei ole realistista. Vastaavuuden osoittaminen on todella vaikeaa.

- Opintopistemalli ja väljemmin määritellyt kurssisisällöt mahdollistaisivat joustavammin jonkin muualla suoritettun osasuorituksen hyväksi lukemisen.

Taideaineiden arvosanojen huomioiminen lukioon haettaessa

Perusopetusuudistuksen 2012 tavoitteena oli vahvistaa nimenomaan taideaineita, joten vahvistaminen voidaan tehdä näkyväksi antamalla taideaineille tasavertainen arvo peruskoulun jälkeisiin jatko-opintoihin pyrittäessä.

- Lukioon pyrittäessä tulee jatkossa huomioida kaikkien perusopetuksen päättötodistuksessa olevien oppiaineiden arvosanat keskiarvoa laskettaessa.

Korkeakoulujen opiskelijavalintamenettelyn uudistaminen

Opettajajärjestöinä näemme, että valintamenettelyuudistus on ristiriidassa lukiouudistuksen hengen ja tavoitteiden kanssa. Luonnollisempi järjestys olisi uudistaa ensin lukio kokonaisuutena.

- Valintamenettelyuudistuksen esitykset eivät tue uusilukio-hankkeen tavoitteiden toteutumista (*laaja-alaisuus ja temaattisuus, joustavuus*)
- Valintamenettelyuudistuksen tulee tunnistaa ja tukea myös opiskelijan lukio-opintojen aikaisia vahvuuksia ja kiinnostuksen mukaista vapaata valintaa
- Taideaineissa suoritetuille lukio-opinnoille tulee varmistaa tasa-arvoinen tapa tulla hyväksiluetuiksi jatko-opintopaikkaa haettaessa – myös muilla kuin kulttuuri- ja taidealoilla.

Kuvataideopettajat ry:n puolesta

Anna Linna

Hallituksen puheenjohtaja
puhelin 040 7224794,
puheenjohtaja@kuvis.fi

Koulujen Musiikinopettajat ry:n puolesta

Maiju Laurila

Hallituksen puheenjohtaja
puhelin 050-5602214
puheenjohtaja@koulujenmusiikinopettajat.fi

